

Ebenezer Erskine

Abraham zich verheugende in de dag van Christus van verre te zien

Johannes 8 vs 56 - Abraham, uw vader, heeft met verheuging verlangd, opdat hij Mijn dag zien zou; en hij heeft hem gezien, en is verblijd geweest.

In het voorafgaande gedeelte van dit hoofdstuk zien wij hoe de Joden zich daarop verhieven, dat zij het natuurlijk zaad en de nakomelingen waren van Abraham, de vader der gelovigen, en zij ergerden zich, dat onze Heere Zich bij Abraham vergeleek (vers 52,53). In de woorden, die ik heb voorgelezen bewijst onze Heere, dat Hij meerder was dan Abraham, die de belofte had verkregen, dat de Messias uit zijn geslacht zou voortkomen, ernstig verlangde die gelukkige dag te zien. Hoewel hij de wezenlijke vleeswording van de Messias niet heeft gezien, zo kreeg hij toch een gezicht daarvan door het geloof, tot zijn onuitsprekelijke blijdschap en verwondering: Abraham uw vader heeft met verheuging verlangd, opdat hij Mijn dag zien zou: en hij heeft hem gezien, en is verblijd geweest. In deze woorden kunnen wij aanmerken:

1^e Abrahams begeerte en verlangen; hij heeft met verheuging verlangd Mijn dag te zien.

2^e Abrahams gezicht door het geloof: hij zag de dag van de Messias.

3^e Abrahams gestalte, die de vrucht van zijn geloof was: hij is verblijd geweest.

1^e Hier wordt de hoogte van Abrahams begeerte en verlangen uitgedrukt in deze woorden: Abraham heeft met verheuging verlangd Mijn dag te zien. Het Griekse woord *agaliastato* betekent, van vreugde opgesprongen. Hoewel het woord gewoonlijk gebruikt wordt voor verheuging, toch betekent het hier meer een vervoering van verlangen dan van verheuging; anders toch zou er een overtollige woordherhaling zijn in het volgende deel van de tekst, waar weer wordt gezegd: en hij heeft hem gezien en is verblijd geweest. De aankondigingen, die hij had ontvangen van de Messias, Die komen zou, hadden in hem een verwachting opgewekt van iets, dat zo buitengewoon groot was, dat hij er zich naar uitstreckte, om het te zien. Nooit verlangde hij zo vurig het beloofde land te zien, dat God aan zijn zaad zou geven, als, de dag van de Zoon des Mensen te zien.

Merkt op, dat zij, die het dagen van de Zon der gerechtigheid waarnemen, wel moeten verlangen haar opgang te zien. Begeren de engelen in te zien in de verborgenheid van de verlossing; hoeveel te meer moesten wij daarnaar verlangen, die er meer onmiddellijk belang bij hebben!

2^e Hier is Abrahams geloofsgezicht: hij heeft hem gezien, dat is, hij zag de dag van de Messias; hij zag die door de Geest van de profetie, hij zag hem door het oog van het geloof, gelovende die belofte: "In uw Zaad zullen gezegend worden alle volken der aarde". Ook werd zijn geloof versterkt op het gezicht van Melchizédek, iemand, "de Zoon van God gelijk geworden zijnde, een Priester des Allerhoogsten Gods, een Koning der gerechtigheid en een Koning des Vredes." Hij zag des Engel des verbonds met twee andere engelen bij de eikenbossen van Mamre. In het

offeren van Izak, en in de ram in de plaats van Izak, zag hij een dubbel type van het grote offer, dat in de volheid des tijd geofferd zou worden. Dat hij de plaats noemde, *Jehovah Jireh*, ".op de berg des Heeren zal het voorzien worden," getuigt, dat hij daarin iets meer zag dan anderen, wat de tijd zou opleveren.

3^e Wij hebben hier de gestalte van Abraham als de vrucht van zijn geloof: hij is verblijd geweest. Hij was verblijd over de welwillendheid en goedgunstigheit Gods jegens hem, en over de goedertierenheid, genade en liefde, die God, naar hij zag, voor alle volken van de aarde in het beloofde zaad had opgelegd. Doch de woorden zullen nog duidelijker worden als wij acht geven op de volgende opmerkingen:

- (1.) Dat de tijd van het Evangelie bij uitnemendheid de dag van Christus is.
- (2.) Dat de heiligen onder het Oude Testament vurig verlangden en uitzagen naar de dag van het Evangelie, en naar de werkelijke komst van de grote Messias. Abraham huppelde, als het ware, zoals het woord betekent, zo sterk was zijn verlangen naar die dag.
- (3.) Dat zelfs de hijgende verlangens van de ziel naar Christus, al wordt Hij niet op een gevoelige wijze genoten, gepaard gaan met veel blijdschap. Zo vervulde Abrahams verlangen met verheuging. opdat hij zijn dag zien zou, hem met een heilige blijdschap.
- (4.) Dat het hijgend verlangen en uitzien van de ziel naar Christus niet teleurgesteld zal worden. Hoewel Abraham de Messias niet dadelijk in het vlees geopenbaard heeft gezien, toch kreeg hij zo'n gezicht van Hem en Zijn dag, dat het grote voldoening en blijdschap in hem teweegbracht.
- (5.) Dat het geloof het oog van de ziel is, waardoor zij Christus en de heerlijke zegeningen, die Hij met Zich meebrengt, aanschouwt, zoals die voorgesteld worden in de openbaring van het woord. Zo zag Abraham hier de dag van Christus, doordat zijn geloof werkzaam was met de beloften en typen van Hem, die hem voor ogen gesteld werden.
- (6.) Het geloof, dat werkzaam is met de belofte, zal Christus op een ontzettend grote afstand en door vele voorhangsels heen zien. Zo lezen wij (Hebr. 11:13), dat Abraham de belofte Gods van verre gezien, en geloofd, en omhelsd heeft. Het geloof is een scherpziende genade, het ziet op verre afstand.
- (7.) Dat de gezichten en waarnemingen van Christus door het geloof, de ziel met verheuging en blijdschap vervult: (I Petrus 1:8) "Denwelken gij niet gezien hebt, en nochtans liefhebt; in Denwelken gij nu, hoewel Hem niet ziende, maar gelovende, u verheugt met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde".

Ik zal wat ik zal spreken uit deze leerstukken afleiden en een weinig over de woorden zelf spreken.

- I. Over de dag van Christus.
- II. Over het zien en aanschouwen van deze dag door het geloof.
- III. Over de vreugde en blijdschap welke ontstaan uit een gezicht van deze dag.
- IV. Hoe het komt, dat een gezicht van Christus, en van de dag van Christus, zo'n blijdschap en vreugde verschaft.
- V. Zal ik toepassing maken.

I. Ik zal dus eerst spreken over de dag van Christus.

Hier zal ik met u spreken over

1^e Enige aanmerkelijke dagen van de Zoon des Mensen.

2^e Zal ik enige eigenschappen noemen van de dag van Christus.

3^e Enige aanmerkelijke gezichten, die in Zijn dag te zien zijn.

1^e Ik zal eerst met u spreken over enige aanmerkelijke dagen van de Zoon des Mensen.

1. Er is een dag van Zijn eeuwige bestemming om uw Verlosser te zijn. Deze dag is van oudere datum dan de dag van de schepping van de wereld, want Hij is waarlijk voorgekend geweest voor de grondlegging der wereld. "Ik ben van eeuwigheid af gezalfd geweest van de aanvang van de oudheden van de aarde aan ' (Spr. 7:23, enz.) Van deze dag spreekt de Psalmist: (Psalm 11:7) "Ik zal van het besluit verhalen; de Heere heeft tot Mij gezegd: Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik u gegeneerd." Dit besluit werd ten volle geopenbaard in Zijn opstanding uit de doden, zoals de apostel Petrus aantoonde in Handelingen 11. Al de profetieën, beloften en typen van het Oude Testament waren niet anders dan zoveel trapsgewijze ontsluitingen van hetgeen in de Raad des vredes van eeuwigheid was besloten.

2. Dan was er de dag van Zijn werkelijke vleeswording of openbaring in het vlees, toen de eeuwige Zoon van God geworden was uit een vrouw, geworden onder de wet. Dit was de verbazingwekkendste dag, die de wereld ooit had gezien, een dag, veel merkwaardiger dan die, waarin de grondslagen van de aarde gelegd werden. Dit was een dag, waarvan een heerschaar van engelen, daartoe van de troon van de heerlijkheid gezonden, de blijde tijding aan de herders is komen verkondigen: "Ziet, ik verkondig u grote blijdschap, die al de volken wezen zal. Namelijk, dat u heden geboren is de Zaligmaker, welke is Christus de Heere, in de stad Davids".

3. De dag van Zijn plechtige inhuldiging en installatie. Dit was een dag van grote plechtigheid; toen werden de hemelen Hem geopend, en een stem werd gehoord uit de hemelen, zeggende: "Deze is Mijn Zoon, Mijn geliefde, in Denwelken Ik Mijn welbehagen heb". En de Geest Gods daalde op hem neer gelijk een duif. Er is nooit zo'n bevestiging van een leraar geweest als deze van Christus; want op die dag werd Hij gezalfd met vreugdeolie boven Zijn medegenoten.

4. Een andere aanmerkelijke dag was de dag van Zijn offerande, of van Zijn dood, toen Hij met één offerande in eeuwigheid volmaakt heeft degenen, die geheiligd worden. Die dag werd het werk van onze verlossing volmaakt bij wijze van koop. Daarom riep Hij uit: "Het is volbracht; en het hoofd buigende gaf Hij de geest." Deze dag is de Steen, Die uit de berg zonder handen werd afgehouden, die de koningen en de koninkrijken van de aarde verbrak, Zelf vermorzeld door de zware hamer van de toorn van Zijn Vader. O! Was dat niet een merkwaardige dag, toen de Vader Zijn glinsterend zwaard tegen Zijn enige en geliefden Zoon uittrok en het in Zijn bloed deed baden om onze zonden, Hem verwondde om onze ongerechtigheden, en uitriep: "Zwaard, ontwaak tegen Mijn herder, en tegen de Man, Die Mijn Metgezel is."

5. De dag van Zijn opstanding was een merkwaardige dag; want toen, en daardoor, werd het teken van Jona de profeet vervuld, hetwelk het voltooiende blijk van Zijn Messiaschap was. (Rom. 1:4) "Hij is krachtiglijk bewezen de Zoon van God te zijn, naar de Geest der heiligmaking, uit de opstanding der doden". Was het niet een merkwaardige dag, toen Christus, als onze Borg, begraven zijnde, weer als onze Borg opstond, evenals Simson de poorten en grendelen van de gevangenis met hem meevoerende, en zijn vrienden toeroepende: "Ik leef, en Ik ben dood geweest, en ziet Ik ben levend in alle eeuwigheid. Amen. En ik heb de sleutels der hel en des doods." "Ik leef, en gij zult leven". Zijn opstanding is ons ontslag van de schuld, en wij zijn met Hem opgewekt. De opstanding van Christus was een groter wonder, dan dat het ganse geslacht van Adam in een ogenblik uit het graf was uitgevoerd, want de zware steen van de vloek Gods en van onze zonde lag op Hem. Wie kon deze steen van de deur des grafes afwentelen? En toch was het niet mogelijk, dat Hij daarin gehouden zou worden: "Hij is uit de angst", of uit de gevangenis "en uit het gericht weggenomen."

6. De dag van Zijn plechtige hemelvaart en Zijn "zitten aan de rechterhand van de Majesteit in de hoogste hemelen". Maar weinig van de plechtigheid van die dag werd door de inwoners van

deze wereld gezien, alleen de discipelen, die toen op de Olijfberg met Hem waren, starden naar de hemel, toen Hij werd weggenomen van hun ogen. Doch o! Wat was het een dag van grote plechtigheid in de ogen van de onzichtbare wereld van de geesten! Al de bazuinen van de hemel schalden, en al de vurige wagens van engelen vergezelden Hem op Zijn overtocht: "God vaart op met gejuich, de Heere met geklank der bazuin. Psalmzingt". (Psalm 47:6,7) "Gods wagenen zijn tweemaal tienduizend de duizenden verdubbeld; de Heere is onder hen, een Sinai in heiligheid."

7. De Pinksterdag was een aanmerkelijke dag, toen Hij als een machtig Vorst, die pas de troon heeft beklommen, Zijn gaven onder Zijn onderdanen uitdeelde; toen de Geest, "als een geweldig gedreven wind", van omhoog werd uitgestort in Zijn miraculeuze en buitengewone gaven, waardoor de apostelen en anderen met de gave van de talen werden begiftigd, voor de verbreiding en verspreiding van het Evangelie onder alle volkeren van de wereld: en toen enkele duizenden zondaren, waaronder er velen waren, die hun handen gedoopt hadden in het bloed van Christus, tot Zijn gehoorzaamheid bekeerd werden.

8. De dag van Zijn openbaring door het Evangelie, voornamelijk onder de heidenen, is een merkwaardige dag van de Zoon des Mensen. Toen de middelmuur des afscheidels tussen Jood en Heiden gebroken werd, de Oud Testamentische bedeling werd afgeschaft, en de wateren van het heiligdom, die in de schaduwachtige tempel waren ingehouden, begonnen te vloeien in het dal Sittim, en de onbeschaafde volkeren, die vervreemd waren van het burgerschap Israëls, begonnen te bewateren, was de prediking van het Evangelie aan de heidenen zo'n aanmerkelijke dag van de Zoon des Mensen, dat zij een voornaam deel uitmaakt van "de verborgenheid der godzaligheid", in 1 Tim. 3:16 vermeld. In deze dag werd de oude profetie van Jacob vervuld, dat "de Silo zou komen, en dat de volkeren Hem zouden gehoorzaam zijn"; alsmede de beloften aan Abraham gedaan: "In uw Zaad zullen gezegend worden alle volken der aarde"; en wat Jesaja profeteerde: (Hoofdstuk 11:10) "Want het zal geschieden tenzelfden dage, dat de heidenen naar de Wortel van Isaï, Die staan zal tot een banier van de volkeren, zullen vragen, en Zijn rust zal heerlijk zijn".

9. De dag van Zijn huwelijk en Zijn kroning is een aanmerkelijke dag van Christus; wanneer de arme zondaar, die in verbond stond met de hel, liggende tussen twee rijen van stenen, onder het vonnis des doods, en de vloek van de wet, door de Zoon van God genomen en aan Hem ondertrouwd wordt, en Hij tot hem zegt: "Uw Maker is uw Man, Heere der heirscharen is Zijn Naam". Die dag wordt er een nieuwe kroon van de eer op Zijn hoofd gezet, en een koninklijke hoed in Zijn hand gegeven: "Gaat uit en aanschouwt, u dochteren Sions, de Koning Salomo, met de kroon waarmee hem zijn moeder kroonde op de dag van zijn bruiloft, en op de dag van de vreugde zijns harten." Deze dag maakt maar weinig gerucht in de wereld, doch hij wordt luid uitgebazuind in de hemel, "want er is blijdschap in de hemel over één zondaar, die zich bekeert."

10. De dag van vernieuwde bezoeken, die Hij de ziel brengt in de door hem ingestelde ordinanties, het woord, de sacramenten, het gebed en de stille overpeinzing: wanneer de ziel kan zeggen: "Hij voert mij in het wijnhuis, en de liefde is Zijn banier over mij."

11. De dag van Zijn verschijning in de kracht van Zijn Geest, in de uitdeling van het eeuwig Evangelie, wanneer Hij voorttrekt met zijn boog en Zijn zwaard, overwinnende en opdat Hij overwon: neerwerpde de sterkten van de satan: verbrekende de werken van de duivel, en Zijn koninkrijk oprichtende: Zijn gemeenten verlevendigende en reformerende: en wanneer

zondaren tot Hem vergaderen, als duiven tot hun vensters en als de dauw uit de baarmoeder des dageraads.

12. De dag van de dood van de gelovigen is een aanmerkelijke dag van Christus, want dan komt Hij met de sleutels der hel en des doods in Zijn hand, om de arme ziel te brengen in het huis niet met de handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen: het huis met vele woningen, overeenkomstig de belofte: "Ik kom weder, en zal u tot Mij nemen, opdat gij ook zijn moogt daar Ik ben."

13, ten laatste. De dag van Zijn tweede komst zal een merkwaardige dag zijn, want dan zal Hij zonder zonde komen tot zaligheid van allen, die in Hem geloven. Van deze dag spreekt Christus, wanneer Hij zegt: "Ziet omhoog, en heft uw hoofden opwaarts, omdat uw verlossing nabij is." In die dag zal Hij met een geroep, met de stem des archangels, en met de bazuin Gods neerdalen van de hemel: wanneer de aarde haar doden zal wedergeven, en de zee haar doden zal geven, die in haar zijn, en een eeuwige scheiding zal worden gemaakt tussen de schapen en de bokken, de tarwe en het kaf. O hoe ontzaglijk plechtig zal die dag van Christus zijn! Wanneer "de hemelen door vuur ontstoken zijnde zullen vergaan, en de elementen branden zullen en vergaan, en de aarde en de werken, die daarin zijn, zullen verbranden". Zo heb ik u enkele aanmerkelijke dagen van Christus genoemd. Ik zal niet stellig bepalen welke van die dagen Abraham in het gezicht had, toen hij de dag van Christus zag: misschien wel alle samen, doch voornamelijk de dag van Zijn vleeswording, dood, opstanding, hemelvaart, en openbaring door het Woord en de Geest, tot de zaligheid van de zielen.

2° Ik zal u enige eigenschappen noemen van de dag van Christus

1. U ziet in de tekst, dat het een dag van vreugde en blijdschap is: Abraham heeft met verheuging verlangd Mijn dag te zien: en hij heeft hem gezien, en is verblijd geweest: en geen wonder, want Hij is de "Vertroosting Israëls, en geeft vreugdeolie voor treurigheid." Wanneer de dag van Christus over een ziel aanbreekt, al zat zij tevoren in de landstreek van de schaduwen des doods, zij legt dan haar zak af en omgordt zichzelf met blijdschap: zodra Hij verschijnt, "verandert de doodsschaduw in de morgenstond". Het kan niet anders, of dat moet een dag van blijdschap zijn; want,

2. Het is een dag van licht; en waarlijk het licht is zoet; de duisternis van ongelof, de duisternis van onkunde, de duisternis van dwaling, de duisternis van twijfelmoedigheid, verdwijnt wanneer de dag van Christus aanbreekt, evenals de donkerheid en duisternis van de nacht verdwijnen wanneer de zon te voorschijn komt. En geen wonder, want Hij is "het Licht der wereld, de Zon der gerechtigheid, de blinkende Morgenster". Hij is gegeven tot "een Licht om de heidenen te verlichten, en tot heerlijkheid van Zijn volk Israël".

3. Zijn dag is een dag van leven uit de doden. De geestelijke en de eeuwige dood, zowel als de tijdelijke dood, zouden de erfenis van het ganse geslacht van Adam geweest zijn, als Christus niet was gekomen: maar wanneer Hij komt brengt Hij het leven aan een verloren wereld. Wanneer Hij komt in de dag van de bekering wordt de ziel "levendgemaakt, die dood was door de misdaden en zonden". En na de donkere nacht van verlatenheid, wanneer Hij de ziel opnieuw komt bezoeken, door de verkwikkende invloeden van Zijn Geest, is het als het leven uit de doden: "Ik zal Israël zijn als de dauw:" en wat dan? "Zij zullen ten leven voortbrengen als koren". Wanneer Hij komt in de kracht Zijns Geestes, zullen "de doden horen de stem des Zoons Gods".

4. Wanneer Hij op de laatste dag komt, zal het een dag zijn van levendmaking van de lichamen van Zijn heiligen, want dan zal Hij roepen: "Waakt op, en juicht, gij, die in het stof woont, want uw dauw zal zijn als een dauw van de moeskruident, en het land zal de overledenen uitwerpen".

5. De dag van Christus is een dag van wraak over de zonde, de satan en de wereld. Onze heerlijke Immanuël roept uit, met het oog op de dag van Zijn verschijning in het vlees, en in de kracht van Zijn Woord en Geest, tot het verderf van het koninkrijk van de satan: "De dag der wraak is in Mijn hart", en dienovereenkomstig wreekt Hij Zich, wanneer Hij komt, op de oude slang; berooft Hij de overheden en machten, en daartoe is Hij geopenbaard, en in het Evangelie geopenbaard, en wordt Hij zaligmakend in de ziel geopenbaard, "om de werken van de duivel te verbreken".

6. De dag van Christus is een jubeldag, het is een jaar van vrijlating, waarin Hij de gevangenisdeuren open zet: "Om te zeggen tot de gebondenen: Gaat uit; tot die, die in duisternis zijn: Komt te voorschijn" (Jes. 49:9). Wanneer Hij komt, en de dag voor de arme ziel doet aanbreken, al was zij tevoren zo gebonden, dat zij zich niet kon roeren; wanneer Hij komt, vallen de benden van zonde, onkunde en ongeloof af; "alsdan zal de kreupele springen als een hert, en de tong des stommen zal juichen".

7. Het is een dag der minne: (Ezech. 16:8) "Als Ik nu bij u voorbijging, zag Ik u, en ziet, uw tijd was de tijd der minne". Door Zijn verschijning in het vlees, en Zijn openbaring in het Evangelie, is de goedertierenheid van God, onze Zaligmaker, en Zijn liefde tot de mensen, inderdaad op wonderlijke wijze verschenen. (Joh. 4:10) "Hierin is de liefde, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons lief heeft gehad". Wanneer Hij tot de ziel overkomt, doet Hij het hart in liefde tot Hem ontbranden: (Luk. 24:32) "Was ons hart niet brandende in ons, als Hij tot ons sprak op de weg, en als Hij ons de Schriften opende". Als Hij tot een arme ziel maar een woord spreekt, of haar bij haar naam noemt, zoals Hij tot Maria sprak, zal zij onmiddellijk onder de banden van Zijn liefde vallen, en evenals zij uitroepen: "Rabbouni: Meester"; of met Thomas zeggen: Mijn Heere en mijn God."

8. De dag van Christus is een dag des vredes. Het is geprofeteerd, (Psalm 72:3) dat in Zijn dag "de bergen den volke vrede zullen dragen;" dat de mensen "hun zwaarden zullen slaan tot spaden, en hun spiesen tot sikkelen" (Jes. 11:4). Zijn Naam is Vrededorst, en vrede op aarde, in de mensen een welbehagen, werd door de engelen uitgeroepen, toen Hij in deze benedenwereld aanlandde; en wanneer Hij een arme ziel komt bezoeken brengt Hij altijd vrede met Zich, en wel "een vrede die alle verstand te boven gaat". Het is een vrede als een rivier; het is een gerechtigheid als de golven van de zee. "Vrede laat Ik u, Mijn vrede geef Ik u; der grootheid van deze heerschappij en des vredes zal geen einde zijn.

9. Het is een dag van zaligheid: Hij is gesteld om te zijn tot zaligheid, tot aan het uiterste der aarde. Als Hij in de wereld komt roept Hij uit, "Ik ben het, Die in gerechtigheid spreek, Die machtig ben te verlossen". De dag van Zijn dood was de dag van verworven zaligheid. De dag van het Evangelie is de dag van verkondigde zaligheid. Dit is de dag van de zaligheid, dit is de welaangename tijd: "Heden indien gij Zijn stem hoort, zo verhardt uw harten niet". De dag van de bekering is de dag van toegepaste zaligheid: (Luk. 19:9) "Heden is dezen huize zaligheid geschied". En de dag van de dood en van Zijn tweede komst is de dag van voltooide en volmaakte zaligheid.

10. De dag van Christus is een eeuwige dag, een duurzame dag, in welke de zon nooit zal ondergaan. Wel kan in de dag van Christus de zon verduisterd worden, doch zij zal nooit

ondergaan ten opzichte van een arme ziel, die Hij met onderscheidende liefde heeft bezocht. Neen, de dag van de genade is slechts het begin van de dag van de heerlijkheid: "De Heere zal u wezen tot een eeuwig licht, en uw God tot uw sierlijkheid" Tot zover over de eigenschappen van de dag van Christus.

3^e Ik zal u verder over enige wonderlijke en verrassende gezichten spreken, die gezien kunnen worden, en over enige grote werken, die gedaan zijn in de dag van Christus. Een tros van de grote werken, die in de dag van Christus gedaan zijn, hebben wij in Daniël 9 van vers 24-27.

1. De machtige stroom van de zonde, die de wereld als een geweldige zondvloed overstroomde, wordt tegengehouden. Wij lezen in vers 24. dat de Messias de overtreiding zal sluiten; de kanttekening zegt: "om te bedwingen de overtreiding." Onwetendheid, godloochening, of ongelooft en allerlei boosheid hadden Joden en heidenen overstroomd, zoals de apostel aantoonst in Romeinen 1, 2 en 3; doch, door de komst van Christus werd deze vloed van zonde bedwongen en tot stilstand gebracht; want door de prediking van Christus en Die gekruisigd, zijn de Joodse dwalingen en bijgelovigheden, en de afgoderijen en gruwelen van de heidenen omvergeworpen. Het koninkrijk van de satan valt onder alle volkeren voor Hem neer: (Psalm 114:3-7) "De zee zag het, en vlood; de Jordaan keerde achterwaarts voor het aangezicht des Heeren, voor het aangezicht van de God Jacobs."

2. In de dag van de Messias zijn de zonden verzegeld vers 24, of, (zie de kanttekeningen) verborgen, of bedekt, dat zij voor Gods aangezicht niet komen. Door de zonde heeft een scheiding gemaakt tussen God en ons. Doch Christus komt om haar te verzegelen, of zodanig uit de weg te ruimen, dat God en wij elkaar weer kunnen ontmoeten: Hij bedekt ze met Zijn bloed, zodat zij, als zij gezocht wordt, niet meer gevonden zal worden. Is dit niet een groot werk, dat in de dag van Christus gedaan is?

3. In de dag van Christus is de ongerechtigheid verzoend (vers 24): "Want God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende, hun zonden hun niet toerekenende" (2 Kor. 5:19). "Toen wij vijanden waren zijn wij met God verzoend door de dood Zijns Zoons" (Rom. 5:10). Niet zodra had de mens gezondigd of een bloedige krijg brak los tussen God en de mens (Psalm 7:2); God is vertoornd op de goddelozen, en hun harten zijn vijandschap tegen God. De oorlog zou tot in alle eeuwigheid hebben geduurd, als Christus niet was gekomen en "vrede had gemaakt door het bloed Zijns kruises".

4. In de dag van Christus is een eeuwige gerechtigheid aangebracht (vers 24). Door de zonde van Adam en de verbreking van het eerste verbond werd gerechtigheid voor God niet meer in de wereld gevonden. Wel was nog iets, hoewel zeer weinig, van een zedelijke gerechtigheid in of onder sommige heidenen gevonden; doch al hun schitterende deugden waren maar blinkende zonden. Onder het ganse menselijk geslacht was niets van een wet van rechtvaardigheid te vinden; niets, dat aan de wet in haar geestelijkheid kon beantwoorden. Daarom zeggen de Psalmist en de apostel: "Er is niemand rechtvaardig, ook niet één". Maar Christus brengt nu in de wereld een eeuwige gerechtigheid aan door Zijn gehoorzaamheid tot de dood. "Hij verhoogt de wet en maakt haar heerlijk; en de Heere had lust aan Hem om van Zijns gerechtigheidswille."

5. In de dag van Christus is het gezicht en de profetie verzegeld (vers 24); dat is, de inhoud van de Schrift is voltooid, met een ontzaglijke waarschuwing aan de wereld, dat niemand het moet wagen iets toe te doen aan, of af te doen van de woorden des boeks, op straf van de toorn Gods. Leest daar (Openb. 22:18,19) met welk een plechtigheid het gezicht en de profetie zijn verzegeld: "Want ik betuig aan een ieder, die de woorden van de profetie van deze boeks hoort, indien iemand tot deze dingen toedoet, God zal over hem toedoen de plagen, die in dit boek

geschreven zijn: En indien iemand afdoet van de woorden des boeks van deze profetie, God zal zijn deel afdoen uit het boek des levens en uit de heilige stad, en uit hetgeen in dit boek geschreven is".

6. In de dag van de Messias is de Heiligheid der heiligheden gezalfd (vers 24); dat is, Christus Zelf, die de Heilige Gods is (Hand. 4:27). "De Heilige Israëls is gezalfd met vreugdeolie boven Zijn medegenoten." Christus kan de Heiligheid der heiligheden worden genaamd met toespeling op de plaats in de tempel, die het Heilige der Heiligen genoemd werd, waarin de zichtbare vertoning van de tegenwoordigheid Gods van tussen de Cherubim was (Exod. 25:22). Hij is ons Nieuw Testamentisch Heilige der Heiligen, waarin wij, als koningen en priesters Gode, mogen toegaan en deel hebben aan Zijn zalving; ik bedoel aan de Geest van Christus.

7. In Zijn dagen is het verbond met velen versterkt (vers 27). Door Zijn dood en Zijn bloed zijn het verbond der genade en alle zijn beloften zo bekrachtigd en versterkt, dat wij, zonder vrees van verkeerde toegang, ons met de zegeningen van dat verbond mogen inlaten, als goederen, die bij testament zijn nagelaten: (Hebr. 9:16,17) "Want waar een testament is, daar is het noodzakelijk, dat de dood des testamentmakers tussenkomt. Want een testament is vast in de doden; omdat het noch geen kracht heeft, wanneer de testamentmaker leeft".

8. Hij heeft het slachtoffer en spijsoffer doen ophouden (vers 27); dat is, Hij heeft door de offerande van Zijn dood, die in de plaats gekomen is van die allen, een einde gemaakt aan al die afschaduwende offeranden, die van God waren ingesteld gedurende de tijd, dat de Oud Testamentische bedeling stand hield.

Behalve deze, die door Daniël genoemd worden, zal ik u nog over enkele andere grote en wonderlijke dingen spreken, die in de dagen van de grote Messias geschied zijn. En, o, laat de ganse wereld zich daarover verwonderen!

1. In Zijn dag is de heerlijkheid van de hemel op de aarde nedergedaald. En, o, wat een wonder is hier! Christus is het Afschijnsel van de heerlijkheid des Vaders, en buiten twijfel moet het afschijnsel van de heerlijkheid des Vaders het meest schitterende en het heerlijkste zijn, dat in de hemel is. Nochtans is dit op aarde nedergedaald en door mensen op aarde gezien: (Joh. 1:14) "Het Woord is vlees geworden, en heeft onder ons gewoond, en wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als des eniggeborenen van de Vader". Vrienden, wat ook uw gedachte hiervan is, ik kan u zeggen, dat dit de bewondering van de engelen is. Ziet, hoe zij zich daarover verwonderen: (Jes. 6:3) Als de Serafim de heerlijkheid Gods in het aangezicht of de Persoon van Christus, aanschouwen, zijn zij zo met verwondering bevangen, dat zij uitroepen: "Heilig, heilig, heilig is de Heere der heirscharen!" En let er op, wat daarop volgt: "De ganse aarde is van Zijn heerlijkheid vol!" De Serafim zeggen niet: De ganse hemelen zijn vol van Zijn heerlijkheid; want dat is voor hen geen wonder, aangezien "in haar niet zal inkomen iets, dat ontreinigt". Doch, dat de ganse aarde zou vervuld worden met de heerlijkheid van een vleesgeworden Godheid; dat Hij van de hemel zou neerdalen en Zijn heerlijkheid openbaren aan een verloren wereld vol zonde en ellende door een voorhangsel van vlees, dat doet de inwoners van de hemel verbaasd zijn van verwondering. O vrienden! "De Tabernakel Gods is bij de mensen"! In de dagen van de Messias is de heerlijkheid van de hemel op aarde gekomen; en is dit niet iets groots, dat in de dagen van de Messias geschied is?

2. In de dagen van Christus is de Tempel Gods in "de hemel geopend geworden en de Ark Zijns verbonds is gezien in Zijn Tempel" (Openb. 11:19). O vrienden! Wij, die in de dagen van Christus leven, hebben veel beter en heerlijker tempel dan de gemeente van Israël ooit heeft gehad, zelfs toen hun stoffelijke tempel in zijn grootste luister was: Christus is de Tempel! En o,

God is in Zijn heilige Tempel; ja de volheid van de Godheid woont in Hem lichamelijk! De tempel is geopend in de uitdeling van het eeuwig Evangelie, en wij hebben vrije toegang tot deze Tempel. Iedere sluitboom en elk beletsel, die onze gemeenschap met God verhinderden, zijn door Christus weggenomen, en "wij hebben vrijmoedigheid om in te gaan in het heiligdom door het bloed van Jezus, op een verse en levende weg, welke Hij ons ingewijd heeft door het voorhangsel, dat is, door Zijn vlees" (Hebr. 10:19,20). Hier is de Ark Zijns verbonds te zien; de ark was een kist waarin de twee tafels van de wet, op steen geschreven, bewaard werden. Nu, Christus is de ware Ark waarin de wet voor eeuwig bewaard is. Haar eer schoonheid en heerlijkheid is door Christus verdedigd en bewaard, want Hij heeft haar verhoogd en heerlijk gemaakt door zijn gehoorzaamheid tot de dood. O, is dit niet een grote zaak, die in de dagen van de Messias geschied is?

3. In Zijn dag is het Paradijs geopend, en het Nieuwe Jeruzalem is nedergedaald uit de hemel van God (Openb. 21:10). Wij hebben door de zonde van de eerste Adam een aards paradijs verloren, maar door de gerechtigheid van de tweede Adam krijgen wij een hemels Paradijs terug. Ja, het Nieuwe Jeruzalem is nedergedaald; al de heerlijkheid des hemels en van een gelukzalige eeuwigheid zijn opgewonden in een woord van genade, in een verbond der genade, en tot ons afgedaald, opdat wij die door het geloof zouden bezitten.

4. Een brug is gelegd over de oneindige kloof van natuurlijke en zedelijke afstand tussen God en de mens, en de kloof van oneindige toorn, die onze gemeenschap met de hemel heeft afgesneden. Over deze brug is een vrije overtocht en toegang geopend tussen God en de mens; over de brug van de menselijke natuur, die met de Goddelijke verenigd, in een offerande aan de rechtvaardigheid is geofferd, mogen wij heen en weer gaan, of ingaan en uitgaan, en weide vinden. De rechtvaardige heeft voor de "onrechtvaardigen geleden, opdat Hij ons tot God zou brengen." Hij is de Weg tot de Vader, en niemand kan tot de Vader komen dan door Christus. Dit is de ladder, die Jacob zag, staande tussen de hemel en de aarde, bij welke de engelen Gods op en neer klommen. Het is op grond van het middelaarschap van de Zoon van God, dat de engelen "gedienstige geesten zijn, die tot dienst uitgezonden worden om dergenen wil die de zaligheid beërven zullen".

5. In de dag van de grote Messias is een troon der genade opgericht, en zijn afkondigingen gedaan aan alle einden van de aarde, "om met vrijmoedigheid toe te gaan, om barmhartigheid te verkrijgen en genade te vinden om geholpen te worden ter bekwamer tijd". "O alle gij dorstigen, komt tot de wateren, en gij die geen geld hebt, komt, koopt en eet, ja komt, koopt zonder geld en zonder prijs, wijn en melk." O vrienden, is het niet gelukkig, dat wij in zulke kalme rustige dagen leven, dat wij al wat wij behoeven maar voor het vragen hebben? Nu de rechterstoel van de rechtvaardigheid met het bloed des Lams besprengd en een genadestoel geworden is, is het bij de Koning, Die op de troon zit, slechts bidden en hebben: "Bidt en gij zult ontvangen; zoekt en gij zult vinden; klopt, en u zal opengedaan worden. En dit is de vrijmoedigheid, die wij tot Hem hebben, dat zo wij iets bidden naar Zijn wil, Hij ons verhoort." Hij is zo voorkomend en milddadig, dat Hij ons reeds met Zijn goedertierenheid voorkomt, voordat wij het van Hem bidden: "Eer zij roepen, zo zal ik antwoorden; terwijl zij nog spreken, zo zal ik horen". Zo ook: "totnogtoe hebt gij niet gebeden in Mijn Naam; bidt en gij zult ontvangen, opdat uw blijdschap vervuld zij".

6. In de dagen van de Messias is het ware Manna in de woestijn van deze wereld op de kinderen Israëls geregend. Het was een wezenlijk en voortdurend wonder, dat God voor Israël werkte in de woestijn, toen Hij, in plaats van hen te voeden met hetgeen de aarde voortbracht, de hemelen brood voor hen deed regenen rondom de deuren van hun tenten, totdat zij in het

beloofde land kwamen. Doch, o vrienden, dit was maar een flauwe afschaduwning van de miraculeuzer weg Gods, in onze zielen te voeden, terwijl wij door de woestijn van deze wereld reizen naar de beloofde rust, die boven is. Christus zegt: "Mijn Vader geeft u dat ware brood uit de hemel." En wat is dat ware brood? Het is het vlees en bloed van Zijn eeuwige Zoon: "Mijn vlees is waarlijk spijs, en Mijn bloed is waarlijk drank; tenzij dat gij het vlees van de Zoon des Mensen eet, en Zijn bloed drinkt, zo hebt gij geen leven in uzelf." Dit ware manna is in de uitdeling van het eeuwig Evangelie op ons geregend. De prediking van een vleesgeworden en gekruisigde Verlosser brengt Christus en Zijn zaligheid even dicht bij ons als het manna bij Israël werd gebracht, toen het rondom de deuren van hun tenten viel; ja, wij hebben het in onze handen; wij hebben het in onze monden; wij hebben het in onze harten, in het woord des geloofs, dat wij prediken.

7. In deze dag in de zinnebeeldige koperen Slang verhoogd op de stang van het eeuwig Evangelie, opdat arme zondaren, die stervende zijn van de steek en het gif van de oude slang, genezen mogen worden door daarop te zien: (Joh. 3:14,15) "En gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, alzo moet de Zoon des Mensen verhoogd worden; opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve maar het eeuwige leven hebbe".

8. In de dag van de Messias zijn de fonteynen des heils geopend: "Want in de woestijn zullen wateren uitbarsten en beken in de wildernis"; en van de dag van Christus was geprofeteerd: (Jes. 12:3) "En gijlieden zult water scheppen met vreugde uit de fonteynen des heils". En ik zou liefst hopen, dat ook in deze plaats en bij deze gelegenheid deze belofte aan niet weinigen vervuld is. De Steenrots is hen gevolgd en is hun zielen geweest als waterbeken in een dorre plaats; als zij door het dal van de moerbeibomen doorgingen was Hij hun tot een Fontein, ook overdekte de regen hen geheel rijkelijk, zodat de putten van de ordinanties er door gevuld werden, volgens die belofte: (Psalm 72:6) "Hij zal neerdalen als een regen op het nagras, als de droppelen, die de aarde bevochtigen".

9. In Zijn dag zijn nooddruftigen uit de drek verhoogd, om te zitten bij de vorsten. De profeet David heeft dit voorgezegd, op de neerbuiging van de allerhoogste God: (Psalm 113:7,8) "Die de geringe uit het stof opricht, en de nooddruftige uit de drek verhoogt, om te doen zitten bij de prinsen, bij de prinsen Zijns volks. O wat een verbazingwekkende vertoning is het, wanneer Christus, de Overste van de koningen der aarde, in een dag van Zijn heirkraft komt, en de arme ziel, die met zonde en ellende omwonden, in de drek van de staat van de natuur ligt, opneemt, haar met Zijn schoonheid versiert, haar geheel verheerlijkt inwendig als des konings dochter, en dat woord in haar bewaarheid: (Psalm 45:10) "De koningin staat aan uw rechterhand in het fijnste goud van Ofir." De arme ziel kan een blos van beschaamdheid niet onderdrukken wanneer zij denkt over hetgeen haar is te beurt gevallen, en waaruit zij is opgehaald, wanneer zij "aanschouwt de Rotsteen, daar zij uit gehouwen is."

10. In de dag van de Messias is "de onvruchtbare tot een huisgezin geworden, een blijde moeder van kinderen (Psalm 113:9). De arme heidenwereld was gedurende de Oud Testamentische bedeling een arme onvruchtbare vrouw; doch nu, in de dag van de Messias, heeft zij een huishouding, woont zij in een huis; zij heeft onderdak gekregen in het huis van goedertierenheid, dat eeuwiglijk zal gebouwd worden. Zij is een blijde moeder van kinderen geworden; daarom wordt de Kerk van God onder de heidenen, onder het Nieuwe Testament, toegeroepen: (Jes. 54:1) "Zing vrolijk, gij onvruchtbare, die niet gebaar heeft, maakt geschal met vrolijk gezang, en juich, die geen barensood gehad heeft, want de kinderen der eenzame zijn meer dan de kinderen der getrouwde, zegt de Heere." De tot het Christelijk geloof bekeerden onder de heidenen in de dagen van het Nieuwe Testament zijn veel talrijker dan, die

in de dagen van het Oude Testament onder de Joden tot hem bekeerd werden. In Openb. 7:4-9 wordt dit te kennen gegeven, waar wij lezen, dat er uit elk geslacht, of elke stam, slechts twaalf duizend verzegeld waren; doch van de overige natten en volken van de wereld was er een grote schare, die niemand tellen kon, bekleed zijnde met lang witte klederen van de toegerekende en inhangende gerechtigheid van Christus; met grote stem roepende, "De zaligheid zij onze God, Die op de troon zit, en het Lam."

11. In de dag van de Messias is niet alleen de kop van de oude slang vermorzeld, maar de dood, de koning der verschrikkingen is overwonnen, en zijn vernielende of prikkelende macht is weggenomen. De dood van Christus was de dood van de dood; Zijn begrafenis en opstanding was de vernieling van het graf: (Hos. 13:14) "Ik zal ze van het geweld der hel (of de macht van het graf) verlossen", Onze heerlijke Verlosser, de dood en het graf overwonnen hebbende, maakt de overwinning bekend, uitroepende: Ik ben het, "Die leef, en Ik ben dood geweest, en ziet Ik ben levend in alle eeuwigheid. Amen, En Ik heb de sleutels der hel en des doods". (Openb. 1:18).

II. Wij gaan nu over tot ons tweede punt, dat was, dat wij een weinig zullen spreken over het geloofsaanschouwen of gezicht van Christus. Om dit duidelijk te maken moet u weten.

1° Dat het geen zinnelijk waarneembaar gezicht van de dag van Christus was, dat Abraham had, zoals Simeon, toen "hij Hem in zijn armen nam, en God loofde, en zeide: Nu laat gij, Heere, Uw dienstknecht gaan in vrede naar Uw woord; want mijn ogen hebben Uw zaligheid gezien". Want ten tijde van Abraham was Christus nog niet in het vlees gekomen, noch gestorven; Hij kwam eerst vele honderden jaren na Abraham.

2° Het moet daarom noodzakelijk een gezicht van Zijn dag geweest zijn door het geloof, dat "een bewijs is der zaken, die men niet ziet, en een vaste grond der dingen, die men hoopt." Het geloof wordt dikwijls in de Schrift uitgedrukt onder een begrip van zien, of in Christus geloven: (Joh. 6:40) "Een ieder, die de Zoon aanschouwt, en in Hem gelooft, heeft het eeuwige leven". (Jes. 45:22 Engelse overzetting) "Ziet op Mij, en wordt behouden, alle gij einden der aarde"; en in vele andere plaatsen. Wat het oog des lichaams is voor het zichtbaar samenstel van de natuur, dat is het geloof voor de nieuwe wereld van de openbaring van het Evangelie. Evenals wij de hemelen en de aarde, zon, maan en sterren, en alle andere stoffelijke voorwerpen, en de heerlijkheid Gods daarin, door het natuurlijk oog aanschouwen, zo zien wij door het geloof de nieuwe hemelen en de nieuwe aarde, waarvan Christus de heerlijke Zon der gerechtigheid is. Daarom zegt de apostel; (2 Kor. 3:18) "Wij allen met ongedekt aangezicht de heerlijkheid des Heeren als in een spiegel aanschouwende, worden naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd".

Het gezicht nu, dat Abraham van Christus en van de dag van Christus had, bevat naar mijn mening de volgende dingen in zich:

1. Het veronderstelt klaar, dat Abraham een openbaring had van Christus en wat in Zijn dag zou geschieden, hem geopenbaard in de belofte: (Gen. 22:18) "En in uw zaad zullen gezegend worden alle volken der aarde". Het was hem geopenbaard in Zijn type Melchizédek, en in de merkwaardige beproeving van zijn geloof, in het offeren van zijn zoon Izak. Vrienden, zonder een openbaring van Christus kon het geloof Hem nooit zien. De openbaring van Christus is voor het oog van het geloof, wat het licht van de zon is voor het oog van het lichaam. Neem het licht weg, en een mens kan niets zien van hetgeen rondom hem is; zo ook neem de openbaring van het Woord weg, en wij kunnen nooit Christus of de dingen van Christus zien. Daarom wordt het woord genoemd "een licht schijnende in een duistere plaats" totdat die dag aanbreekt. Dat Abraham de dag van Christus heeft gezien veronderstelt dan ook, dat Hij een openbaring van Christus had. Doch, o vrienden, wat is er een ontzaglijk groot onderscheid

tussen de openbaring, die Abraham van Christus had, en die welke wij nu hebben onder het Nieuwe Testament! Er is een even groot verschil als er is tussen het aanbreken van de dag, en het schijnen van het licht van de zon, wanneer zij haar middaghoogte heeft bereikt. Doch wat is het een schande voor ons, dat er zo'n onderscheid is tussen zijn geloof en het onze! Hoewel de ontdekking, die hij van Christus had, zo flauw was ten opzichte van de onze, nochtans staat van hem geschreven, dat "hij aan de belofte Gods niet heeft getwijfeld door ongelooft", terwijl wij bijna bij iedere stap wankelen.

2. Dat Abraham de dag van Christus heeft gezien, geeft een werking van het verstand, of een kennis en bevatting van Christus te kennen, overeenkomstig de openbaring, die hij van Hem had. Zijn zien van de dag van Christus getuigt, dat hij niet alleen een uitwendig licht van de openbaring had, maar dat het in zijn hart was ingegaan, overeenkomstig 2 Kor. 4:6: "God die gezegd heeft, dat het licht uit de duisternis zou schijnen, is Degene, Die in onze harten geschieden heeft." God neemt, door Zijn Geest, de dingen van Christus en toont ze ons: "U is het gegeven de verborgenheden van het koninkrijk der hemelen te weten".

3. Dat Abraham de dag van Christus heeft gezien, geeft te kennen, dat dit hem genot verschafte: "Hij heeft Mijn dag gezien en is verblijd geweest." Hij verlustigde zich in het gezicht van de dag van Christus: (Zach. 9:9) "Verheug u zeer, gij dochter Sions, juich, gij dochter Jeruzalems; ziet uw Koning zal u komen, rechtvaardig, en Hij is een Heiland". O met welk een opgetogen blijdschap drukt de bruid het gezicht uit, dat zij van Hem ontving: (Hoogl. 2:8) "Dat is de stem mijns Liefsten, ziet Hem, Hij komt, springende op de bergen, huppelende op de heuvelen!"

4. Het geeft een daad van toepassing en gebruikmaking te kennen. Het lijdt geen twijfel, dat Abraham, toen hij de belofte van de Messias kreeg: "In uw zaad zullen gezegend worden alle volken der aarde", met Jeremia zeide: "Als Uw woorden gevonden zijn, zo heb ik ze opgegeten, en Uw Woord is mij geweest tot vreugde en blijdschap mijns harten". Hij heeft het ongetwijfeld met een persoonlijke toepassing aan zichzelf toegepast, zeggende: "Gewis in de Heere zijn gerechtigheden en sterkte; in Hem zal ik gerechtvaardigd worden, en in Hem zal ik mij beroemen. Zulk een is mijn Liefste, ja zulk een is mijn Vriend".

5. Ik denk, dat het ook een daad van bewondering en verwondering insluit. Hij zag de dag van Christus en verwonderde zich over het gezicht, zeggende met de apostel: "Buiten allen twijfel, de verborgenheid der godzaligheid is groot, God is geopenbaard in het vlees". Zo ziet u wat dat gezicht, dat Abraham van de dag van Christus had, insluit; doch naar mijn gedachte geeft het voornamelijk de twee voornaamste daden van het geloof te kennen, namelijk; kennis en toepassing.

Ik zal trachten in de volgende bijzonderheden de vraag te beantwoorden: *Wat zijn de gronden van de figuurlijke uitdrukking? Of waarom wordt het geloof in de Schrift uitgedrukt onder het begrip van het lichamenlijk gezicht?*

1. U weet, dat het oog een lijdelijk, ontvangend soort van orgaan is. Mijn bedoeling is dit: het oog doet van zichzelf geen licht uitgaan, noch deelt het iets mee aan het voorwerp, dat het aanschouwt, Wat toch geeft u of voegt u toe aan de zon, de maan of de sterren. wanneer u die aanschouwt? Uw ogen ontvangen slechts de indruk of het beeld daarvan in uw gemoed, zonder iets aan die voorwerpen toe te voegen.

Evenzo is het met het geloof, gelegen, het geeft niets, het deelt niets mee aan God, of Christus, of aan hetgeen het in de wereld van de genade aanschouwt, maar het neemt die op, of ziet die, zoals zij in het licht van de openbaring aan het oog van de ziel worden voorgesteld. Wat gaven

de Israëlieten aan de koperen slang, wanneer zij daarop zagen en genezen werden? Evenmin geven wij, of voegen wij iets toe aan Christus, wanneer wij Hem aanschouwen en zalig worden.

2. Het oog van het lichaam is een zeer verzekerd zintuig. Waar zijn wij zekerder van, dan van hetgeen wij met onze ogen zien? Indien iemand het licht van de zon ziet, zal de hele wereld hem niet kunnen overreden, dat het geen dag is, of dat de zon niet is opgegaan.

Zo ook is het geloof een genade, die zeer veel verzekerdheid in zich en in haar natuur bevat: (Hebr. 11:1) "Het geloof is een vaste grond der dingen, die men hoopt. en een bewijs der zaken, die men niet ziet". En in vers 13 wordt van de geloofshelden gezegd, dat zij "de beloften van verre hebben gezien, en geloofd, en omhelsd."

3. Het oog is een orgaan, dat de weg wijst. Iemand, die het licht van de dag heeft en zijn ogen open, zal zijn weg weten, en zal niet zo licht struikelen en in een gracht of in een afgrond vallen als iemand, die blind is, of in de duisternis wandelt.

Zo ook is het geloof een de weg wijzende genade; wanneer wij door het geloof op Jezus zien dan "lopen wij de loopbaan, die ons voorgesteld is". "Wij wandelen door het geloof en niet door aanschouwen"

4. Al is het oog klein, toch is het een veelomvattend orgaan. De mens, die het licht van de dag heeft en zijn ogen openhoudt, zal alles zien wat zichtbaar is; hij ziet het ganse zichtbare samenstel van de natuur.

Het geloof is ook een veelomvattende genade, die zich uitstrekt tot alles, dat binnen de wijde kring van de openbaring ligt: Ik weet wel, dat er een waar geloof kan zijn, dat in het eerst maar weinig van het licht van de openbaring ziet; evenals het oog van een zuigeling ziet het licht wel, en het merkt de uiterlijke voorwerpen op, doch met veel zwakheid en verwarring, totdat het langzamerhand sterker wordt, en dan begint het hoe langer hoe verder open te gaan en alles beter op te nemen, Zo is het ook met het oog van het geloof: In het eerst is het licht van de kennis maar dof, evenals een klein kindje ziet zo iemand niet ver, maar "het pad der rechtvaardigen is gelijk een schijnend licht, voortgaande en lichtende tot de volle dag toe". (Spr. 4:18). Evenals het licht en de sterkte van het geloof toeneemt, verwijdt het zich ook om meer op te nemen van God; van Christus, en van de dingen, die boven zijn, waar Christus is. Het waadt al dieper en dieper in de verborgenheden van het koninkrijk Gods, totdat het tenslotte verslonden zal worden in onmiddellijk aanschouwen.

5. Het oog is een indruk makend orgaan; wat wij met onze ogen zien laat een indruk na op ons gemoed. Als iemand een ogenblik naar de zon ziet, zal hij de indruk van de zon in zijn oog gewaarworden, wanneer hij het sluit, of zijn oog van de zon afwendt.

Zo ook laat het geloof een indruk achter van de heerlijkheid van de Zon der gerechtigheid. (2 Kor. 3:18) "Wij allen, de heerlijkheid des Heeren als in een spiegel aanschouwende, worden naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd."

6. Het oog is een zeer vlug orgaan, het neemt de dingen op verre afstand op; het doorloopt in één ogenblik de hemelen van het ene einde tot het andere einde; het heft zich op naar de sterrenhemel, en beschouwt in een ogenblik de gehele omloop van de hemelen.

Zo ook is het geloof een scherpziende genade, het ziet de dingen op verre afstand, evenals het geloof van Abraham hier, dat de dag van Christus van verre zag. Het zal in een ogenblik, als het ware, terugzien naar een eeuwigheid, die achter ligt, en de eeuwige bronnen van verkiezende en verlossende liefde aanschouwen, voordat de grondslagen van de aarde gelegd waren; en dan zal het zich in hetzelfde ogenblik wenden naar een eeuwigheid, die voor is, en de verborgen heerlijkheden van een onzichtbare wereld aanschouwen, die binnen het voorhangsel zijn.

7. Het oog is een zeldzaam werkstuk. De natuurkundigen zeggen dat 't het wonderlijkste deel van het gehele menselijke lichaam is. Er is veel van de heerlijkheid, wijsheid en macht van de grote Schepper te zien in de formatie van het oog van het lichaam.

Zo ook is het geloof een genade, die zeldzaam wonderlijk in de ziel gewerkt is. Er wordt meer van de kracht en de wijsheid Gods ontdekt in de formering van de genade van het geloof, dan in enig ander deel van het nieuwe schepsel. Hieraan ontleent Hij dan ook een van Zijn meest gezegende namen, en noemt zich: "De overste Leidsman, of (Engelse overzetting) de Auteur en Voleinder van het geloof". En gelijk Hij "al het welbehagen van Zijn goedheid in ons vervult" zo ook op een bijzondere wijze "het werk des geloofs met kracht" (2 Thess. 1:11), Ja, diezelfde "uitnemende grootheid Zijner kracht", die betoond is in de opstanding van Christus uit de doden, wordt ook gewerkt in hen, die geloven. (Ef. 1:19).

8. Het oog van het lichaam is zeer teer, het wordt spoedig bezeerd en beschadigd, een klein vuiltje zal het beschadigen, en als men het bezeert zullen er spoedig tranen uitlopen. En daardoor zal het dikwijls weer beter worden: het schreit het stofje of vuiltje, dat er in gekomen was, weer uit.

Zo is het ook hier, het geloof is een zeer tere genade, het gedijt het best in een rein geweten. De apostel spreekt dan ook van "het houden van de verborgenheid des geloofs in een rein geweten." De levendige werkingen van het geloof worden beschadigd door het stof van de zonde, of doordat de ijdelheden van de wereld ingaan in het gemoed, waarin het zetelt. Overal waar het ware geloof is, zal het, als het door de zonde beschadigd is, zich uitlaten in een weg van droefheid naar God, en berouw: (Zach. 12:10) "Zij zullen Hem aanschouwen, Die zij doorstoken hebben, en over Hem rouwklagen." Zolang er iets van het stof van de zonde aan de ziel kleeft, zal het geloof zich altijd lucht geven door berouw en treuren, zeggende: "Ik ellendig mens! Wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods?" Zo heb ik u een weinig gesproken over het geloof van Abraham, waardoor hij de dag van Christus zag.

III. Ons derde punt was, dat wij iets zullen zeggen over zijn blijdschap, die de vrucht van zijn geloof was. Hij heeft Zijn dag gezien, *en is verblijd geweest*. Om dit op te helderen zal ik u enkele stellingen aanbieden.

Stelling 1. *Er komen onder de mensen vele soorten blijdschap voor.*

1^e Een natuurlijke blijdschap, die hun allen gemeenschappelijk is, met al de andere aandoeningen; die in zichzelf noch goed, noch kwaad zijn, en gewoonlijk wordt opgewekt door de dadelijke genieting van iets, dat bemint of begeerd wordt.

2^e Er is een zinnelijke blijdschap; wanneer het hart, als het ware, doorweekt en doortrokken is met de genoegens en vermaken van een tegenwoordig leven. Zulk een blijdschap had de rijke man (Luk. 12:16-20), die tot zijn ziel zeide: "Ziel, neem rust, eet, drink, ziet vrolijk". (Jak. 5:5). "Gij hebt lekkerlijk geleefd op de aarde en wellusten gevolgd; gij hebt uw harten gevoed als in een dag der slachting."

3^e Er is een nog misdadiger, of laat ik liever zeggen nog duivelser blijdschap; wanneer de mensen zo ver door God zijn overgegeven, dat zij vermaak scheppen in de zonde, "die gruwelijke zaak, die de Heere haat"; evenals diegenen van wie geschreven staat, dat zij "de zonde indrinken als water, en de ongerechtigheid trekken met koorden der ijdelheid", Zo lezen wij van sommigen, (Rom. 1:32) die "niet alleen de zonden doen, maar ook mede een welgevallen hebben in degenen, die ze doen".

4° Er is een geestelijke vreugde en blijdschap, die zo genoemd wordt, omdat de Geest Gods die werkt, en zij geestelijke dingen tot hun voorwerp hebben: "Het licht is voor de rechtvaardigen gezaaid, en vrolijkheid voor de oprechten van hart." Ik spreek nu over deze laatste soort van blijdschap.

Stelling 2. *Deze geestelijke blijdschap is de gelovigen in Christus alleen eigen, zij zal en kan niet in een andere grond groeien dan in een gelovig hart.* Alle anderen in de wereld zijn er van vervreemd en vreemden zullen zich met hun blijdschap niet vermengen. Wel kan een gelovige de oefening van deze heilige blijdschap missen; zijn hart kan door de overhand hebbende moeilijkheden, verzoeking, ongeloof en twijfelmoedigheid, "tot een rouwklage worden, en zijn orgel tot een stem der wenenden". David roept daarom uit: "Doe mij vreugde en blijdschap horen, dat de beenderen zich verheugen, die Gij verbrijzeld hebt." Doch hoewel een gelovige de oefening van deze blijdschap kan missen, toch

- (1) heeft hij altijd grond om zich te verheugen. Zolang Christus leeft; zolang het verbond staat; zolang de liefde Gods duurt, kan hem nooit grond of stof van blijdschap ontbreken.
- (2) Hij heeft dan ook altijd de roeping en volmacht van God om zich te verblijden: "Verblijdt u allen tijd. Verblijdt u in de Heere allen tijd: Wederom zeg ik: verblijdt u. "Verblijdt u in de Heere, en verheugt u, gij rechtvaardigen, en zingt vrolijk, alle gij oprechten van hart."
- (3) Hij heeft altijd de belofte van blijdschap: "Uw hart zal zich verblijden, en niemand zal uw blijdschap van u wegnemen". "De vrijgekochten des Heeren zullen terugkeren, en met gejuich tot Sion komen, en eeuwige blijdschap zal op hun hoofd wezen; vreugde en blijdschap zullen zij aangrijpen, treuring en zuchting zullen wegvlieden". Hij heeft vreugdeolie beloofd voor treurigheid.
- (4) Zij dragen altijd het zaad van blijdschap in hun ziel. Het zaad Gods is het zaad van blijdschap, ja zelfs hun tranen van droefheid naar God zijn het zaad van blijdschap: "Die met tranen zaaien zullen met gejuich maaien. Die het zaad draagt, dat men zaaien zal, gaat al gaande en wenende; maar voorzeker zal hij met gejuich wederkomen, dragende zijn schoven" (Psalm 126:5,6).

Stelling 3. *Deze geestelijke vreugde en blijdschap bestaat uit verscheidene bestanddelen.*

1° Zij bevat zekere mate van geestelijke gezondheid en zuiverheid van geest en gemoed. Een krank mens kan vrolijk van aard zijn, doch het gemis van gezondheid kan de uitwerking daarvan beteugelen. Waar deze blijdschap is, daar is de Zon der gerechtigheid opgegaan, met enige mate van genezing onder Zijn vleugelen; de gebroken beenderen zijn geheeld en weer in het lid gezet.

2° Zij bevat enige mate van voldoening, die ontstaat uit een voorziening in de behoeften van de ziel. Waar niets is dan gemis en gebrek, daar kan maar weinig van deze heilige blijdschap zijn: Spr. 13:12) "De uitgestelde hoop krenkt het hart". Indien uw ziel zich in de Heere verblijdt, dat is een teken, dat u van het merg en de vettigheid hebt geproefd, die in het huis Gods gevonden worden.

3° Zij bevat een verwijding en verruiming van het hart, dat gebonden en geboeid was. Iemand die gebonden is met banden en boeien van duisternis, ongeloof en twijfelmoedigheid, diens blijdschap is verstoord. Doch, o, wanneer zijn banden worden losgemaakt, dan springt hij als een hert. "Ik zal de weg Uwer geboden lopen, als Gij mijn hart verwijdt zult hebben".

4° Zij bevat iets in zich van een innerlijke vrede, rust en gemoedskalmte; want waar geen vrede is, daar kan geen ware blijdschap zijn. De stormen van een ontwaakt geweten moeten, waar deze blijdschap is, in een lieflijke kalmte zijn overgegaan door de ontdekking van een verzoende

God, of door enige stralen van Zijn goedgunstigheid; en dan roept de ziel met David uit: "Mijn ziel, keer weder tot uw rust, want de Heere heeft aan u welgedaan" (Psalm 116:7).

5° Zij bevat in zich een opheffing van hart en ziel naar de Heere Jezus, en de dingen, die boven zijn; waardoor de ziel zich verheft boven dit moede, dorstige land, en alle zijn stormen, wolken en orkanen. Zij stijgt op met arendsvleugelen en, evenals de leeuwerik, hoe hoger zij stijgt, hoe lieflijker tonen van lof en dank zij zingt.

Stelling. 4. *Van alle andere blijdschap is deze blijdschap des geloofs de heerlijkste en voortreffelijkste.* Dit zal blijken uit haar volgende eigenschappen,

- (1.) Het is een hartsterkende blijdschap. Zij doortrekt het hart en alle hoeken van de ziel: "Uw hart zal zich verblijden, en niemand zal uw blijdschap van u wegnemen. Mijn hart is verblijd". De blijdschap van de goddelozen zit niet diep, zij is maar oppervlakkig. "Het hart zal ook in 't lachen smart hebben". Maar de blijdschap van het geloof is "als goede wijn, die recht tot Mijn beminde heengaat, doende de lippen der slapenden spreken" (Hoogl. 7:9).
- (2.) Het is een verborgen en stille blijdschap. De gelovige heeft menigmaal een verblijd hart in het verborgen, daar de wereld niets van weet. Zijn leven is een verborgen leven, met Christus verborgen in God, en zijn blijdschap is evenals zijn leven. De oorsprong van deze blijdschap is verborgen, zij vloeit uit een verborgen fontein. namelijk uit de troon Gods en des Lams. Het kanaal waardoor zij vloeit is verborgen, namelijk het verbond der genade en der belofte. De werkingen van deze blijdschap zijn verborgen alsmede het onderwerp waarin zij woont.
- (3.) Het is een versterkende blijdschap: (Neh. 8:11) "De blijdschap des Heeren, die is uw sterkte"; en geen wonder, want het geloof brengt een sterke vertroosting met zich. Deze geestelijke blijdschap zal "een medicijn voor uw navel zijn, en een bevochtiging voor uw beenderen", Wat tevoren ondraaglijk scheen, blijkt nu licht te zijn; plichten en moeilijkheden in de weg worden gemakkelijk overwonnen; wanneer de blijdschap van het geloof komt, dan wordt de struikelende als David, en de arme ziel wordt een reus gelijk, versterkt door de wijn, kloekmoedig en slagvaardig.
- (4.) Het is een heerlijke en onuitsprekelijke blijdschap. (Petrus 1:8) "Dewelke u niet gezien hebt, en nochtans liefhebt; in Dewelke gij nu, hoewel Hem niet ziende, maar gelovende, u verheugt met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde." Er is alleen een verschil in trap tussen deze blijdschap en die in de hemel: zij is zo groot, dat de tong haar niet in woorden kan uitdrukken, zoals Paulus zeide van de woorden, die hij in het Paradijs, in de derde hemel, had gehoord, dat zij onuitsprekelijk waren.
- (5.) Het is een bestendige en blijvende blijdschap; een blijdschap die de wereld niet kan geven, en die zij niet kan ontnemen; neen, de hevigste pijnigingen en vervolgingen van de wereld kunnen het niet doen. "Niemand zal uw blijdschap van u wegnemen," zegt Christus. Het is slechts het begin van die eeuwige blijdschap en vreugde, die de heiligen, de ganse eeuwigheid door, hierboven zullen hebben.
- (6.) Het is een weergaloze, zeer voortreffelijke, onbegrijpelijke blijdschap. Wij lezen in de Schrift van velerlei blijdschap, maar de blijdschap van het geloof overtreft die alle.
 1. Er is een huwelijksblijdschap: De huwelijksdag wordt een dag van blijdschap genoemd.
 2. Er is een blijdschap over kinderen; er is blijdschap, wanneer aan iemand een zoontje geboren wordt. Dat was, en het is nog een dierbare goedertierenheid, omdat de kinderen een erfdeel des Heeren zijn.
 3. Er is een blijdschap van verovering en overwinning. (Jes. 9:2) "Gelijk men verheugd is wanneer men de buit uitdeelt".
 4. Er is een blijdschap van de oogst: "Zij zullen blijde wezen voor Uw aangezicht, gelijk men zich verblijdt in de oogst". Doch blijdschap des geloofs gaat die alle te boven, want

die is onuitsprekelijk en zeer heerlijk, "Gij hebt vreugde in mijn hart gegeven, meer dan ter tijd, als hun koren en hun most vermenigvuldigd zijn".

Wij gaan nu over tot

IV. Ons vierde punt, hetwelk was, dat wij zullen onderzoeken hoe het komt dat een gezicht van Christus en van Zijn dag, door het geloof, de ziel met blijdschap en vreugde vervult.

1^e Dit vloeit voort uit de uitnemendheid, die het geloof in de dag van Christus ziet: "Dit is de dag, die de Heere gemaakt heeft, laat ons op dezelve ons verheugen, en verblijd zijn". Het is zo als u in het leerstellig gedeelte hebt gehoord, een dag van licht, leven en zaligheid.

2^e Wegens de vele grote en uitnemende dingen, die het ziet, dat in die dag geschied zijn, welke alle stof van blijdschap en verheuging zijn. In Zijn dag is de heerlijkheid van de hemel op de aarde nedergedaald; de Nieuw Testamentische Tempel is opgericht en geopend; doch wij hebben hierover reeds bij de behandeling van het eerste punt gesproken.

3^e Het geloof past Christus en al de grote zegeningen van Zijn dag toe. Het zit onder Zijn schaduw, en proeft de zoetheid van Zijn vruchten; waardoor de ziel met blijdschap en vrolijkheid wordt vervuld. Welke grote dingen wij ook zien, of horen bespreken, zij zullen ons niet veel belangstelling inboezemen, wanneer wij er niet bij betrokken zijn. Nu, de ziel krijgt door het geloof deel aan Christus, en aan al de zegeningen van Zijn koninkrijk en bestuur, en daarom verwekt het zo'n blijdschap. De taal des geloofs is: "Deze is onze God, wij hebben Hem verwacht, en Hij zal ons zaligmaken: deze is de Heere, wij hebben Hem verwacht, wij zullen ons verheugen en verblijden in Zijn zaligheid".

4^e Het geloof is de oorzaak van de hoop, en het is de vaste grond der dingen die men hoopt, en zo vervult het met blijdschap. "Wij verblijden ons en roemen in de hoop der heerlijkheid Gods".

V. Ons vijfde punt is de toepassing.

Het eerste gebruik zal zijn tot *onderrichting*.

1^e Uit hetgeen ik heb gezegd kunnen wij zien waarom de heiligen onder het Oude Testament zo naar de komst van Christus en de dagen van het Nieuwe Testament verlangden. O, zegt de Bruid: "Totdat die dag aankomt en de schaduwen vlieden; keer om mijn Liefste, word Gij gelijk een ree, of een welp der herten op de bergen van Bether." Alles wat zij in het type hadden waren slechts schaduwen en uitdrukkingen van hetgeen nog zou komen.

2^e Ziet hieruit wat een voorrecht en zaligheid wij bezitten, die in de dag van Christus leven, de dag van het Evangelie, waarnaar Abraham en andere heiligen met verheuging verlangden, die van verre te zien. Christus zeide Tot zijn discipelen, toen Hij hier op aarde was: "Uw ogen zijn zalig, omdat zij zien, en uw oren, omdat zij horen. Want voorwaar ik zeg u, dat vele profeten en rechtvaardigen hebben begeerd te zien de dingen, die gij ziet, en hebben ze niet gezien, en te horen de dingen, die gij hoort, en hebben ze niet gehoord". En toch zien en horen wij, die in de dag van het Evangelie leven, meer dan de discipelen. Zij zagen de Messias in die tijd alleen in een staat van vernedering, als een prins, die zich vermomd had, maar wij zien Hem nu op de troon, bekleed met alle macht in de hemel en op aarde. Daarom zegt Christus, dat de minste in het koninkrijk der hemelen, namelijk in de dagen van de Nieuw Testamentische Kerk, meerder is dan Johannes de Doper, die meerder was dan iemand, die sedert de val van Adam van een

vrouw geboren was, omdat hij kon zeggen: "Ziet het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt".

3^e Ziet hieruit de ellende van ongelovige zondaren onder de Nieuw Testamentische bedeling. De dag is aangebroken en nochtans hebben zij nooit het daglicht aanschouwd: "Het licht schijnt in de duisternis, en de duisternis heeft het niet begrepen". Er staat een ontzaglijk woord geschreven, dat tot u gericht is: (2 Kor. 4:3,4) "Doch indien ook ons Evangelie bedekt is, zo is het bedekt in degenen, die verloren gaan; in dewelken de god van deze eeuw de zinnen verblind heeft, namelijk der ongelovigen, opdat hen niet bestrale de verlichting van het Evangelie der heerlijkheid van Christus, Die het Beeld Gods is". Alsmede die woorden van Christus: (Joh. 9:39) "Ik ben tot een oordeel in deze wereld gekomen, opdat degenen, die niet zien, zien mogen, en die zien blind worden".

4^e Ziet hieruit hoe het komt, dat er in deze tijd zo'n tegenstand is van de hel en haar werktuigen tegen de vestiging van een zuivere bediening in vacante gemeenten. Wel, zij zien klaar in, dat, als er een zuivere bediening in een gemeente is, de dag van Christus daar zal aanbreken en het koninkrijk van de satan en zijn werken van de duisternis waarin de goddelozen zich verlustigen, zal worden afgebroken. In hen wordt dat woord van Christus letterlijk vervuld: (Joh. 3:20) "Want een ieder, die kwaad doet, haat het licht, en komt tot het licht niet, opdat zijn werken niet bestraft worden". Zij weten zeer goed, dat een getrouw leraar zijn stem zal verheffen als een bazuin, en hun werken bestraffen. Daarom kunnen zij iemand, die maar enigszins naar God en de godsdienst riekt, niet verdragen; terstond gaat een groot geschreeuw tegen hem op, dat hij een gevaarlijk en oproerig mens is, iemand, die een scheur in de kerk wil maken, of de wereld ondersteboven wil keren.

5^e Ziet hieruit waarom de gelovigen de "kinderen des lichts en des daags" worden genoemd. Niet alleen omdat zij in de dag van Christus leven, "maar ook omdat de dageraad hen op een zaligmakende wijze heeft bezocht. De dag is aangericht en de morgenster is in hun harten opgegaan, namelijk "het licht der kennis der heerlijkheid Gods, in het aangezicht van Jezus Christus". Dit is de reden waarom in de weg en wandel van de gelovige een Goddelijk licht schijnt, dat onder de andere mensen niet gezien wordt. Zij laten hun licht zo voor de mensen schijnen, dat die, hun werken ziende, hun Vader, die in de hemelen is, verheerlijken.

Een tweede gebruik zal zijn tot *beproeving*.

Vrienden, nu het uw voorrecht is, dat u onder de dag van Christus leeft, vraag ik u: Is het licht ooit zaligmakend over u opgegaan? Zo ja,

1^e Dan heeft dat licht het licht van de wereld verdonkerd, met alle haar voorbijgaande ijdelheden, u ontdekkende, dat zij slechts ijdelheid zijn en kwelling des geestes; dan zult u "niet aanmerken de dingen, die men ziet, maar de dingen, die men niet ziet."

2^e Dan heeft dat licht de afschuwelijke natuur van de zonde ontdekt, zodat u die zult verfoeien, en ook uzelf daarom zult verfoeien, en een walging van uzelf zult hebben, zeggende: "Ziet ik ben snood" (Eng. overz. van Job. 39:37). Het licht van de dag van Christus is van een vernederende aard.

3^e Indien het licht van de dag van Christus zaligmakend over u is opgegaan, dan zullen uw ogen naar de zon gewend zijn, die het dag doet worden; ik bedoel Christus, de heerlijke Zon der gerechtigheid: dan zult u zozeer met Hem zijn ingenomen, dat u alle dingen schade zult rekenen, en achten die drek te zijn, opdat u Christus mag gewinnen.

4° Het licht van de dag van Christus heeft dan uw ziel van liefde tot de Heere doen ontbranden; van liefde tot Zijn inzettingen: één dag in Zijn voorhoven zal u beter zijn dan duizend elders; van liefde tot Zijn volk: in die heerlijken, die op de aarde zijn, is dan al uw lust,

Een derde gebruik zal zijn *tot vermaning*.

Vrienden! Bent u geboren in de dag van Christus, die Abraham van verre zag, waarin hij zich verheugde?

1° Ontvangt dan het licht van de dag; geeft het licht van de Zon der gerechtigheid een gunstig onthaal. O aanschouwt die heerlijke Zon, die u beschijnt in de uitdeling van het Evangelie! U bent even gerechtigd, gebruik te maken van het licht van de Zon der gerechtigheid, om u de weg tot de heerlijkheid te wijzen, als u van de natuurlijke zon gebruik mag maken, om u de weg te doen zien naar uw onderscheiden woningen. Wat is vrijer dan het licht? De bedelaar heeft evenveel recht het te gebruiken als de vorst op de troon. Zo ook zijn het daglicht van de Zon der gerechtigheid en de zegeningen van Zijn dag even vrij voor u als voor wie ook. Daarom, o sluit het licht niet buiten, maar ontvangt het en koestert het: (Joh. 8:12) "Ik ben het licht der wereld," zegt Christus, "die Mij volgt zal in de duisternis niet wandelen, maar zal het licht des levens hebben".

2° Is dit de dag van Christus? O, werkt dan terwijl het dag is, werkt uw zaligheid uit zolang de dag duurt, want de nacht nadert snel, waarin niemand werken kan.

En vraagt u: Wat is het werk Gods?

Dan geef ik u hetzelfde antwoord, dat Christus gaf: "*Dit is het werk Gods, dat gij gelooft in Hem, Die Hij gezonden heeft*".

Het eeuwig Evangelie wordt aan alle volkeren gepredikt tot gehoorzaamheid des geloofs. O, om 's Heeren wil, gelooft in de Naam van de Zoon van God, want dit is Zijn groot gebod; dit is de grondslag van alle gehoorzaamheid, en zonder dit kunt u niet een gebod van de wet gehoorzamen, want "al wat uit het geloof niet is, dat is zonde."

3° Is dit de dag van Christus? O, laat ons dan blij zijn en ons verheugen. Zo handelde Abraham, de vader van de gelovigen, en dit zal de praktijk zijn van al de echte, ware kinderen Abrahams: (Psalm 118:24) "Dit is de dag, die de Heere gemaakt heeft, laat ons op dezelve ons verheugen en verblijd zijn."

- O, laten wij ons verheugen in Zijn Persoon, want Hij is de heerlijkheid van het menselijk geslacht, zowel als het afschijnsel van de heerlijkheid Zijns Vaders.
- Laten wij ons in Hem verheugen, zeggende: "Een kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij is op Zijn schouder; en men noemt Zijn Naam Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredevorst".
- Laat ons onszelf verheugen in Zijn volheid, gepastheid en voortreffelijkheid, "want zodanig een Hogepriester betaamde ons, heilig, onnozel, onbesmet, afgescheiden van de zondaren, en hoger dan de hemelen geworden, Die ons geworden is wijsheid van God, en rechtvaardigheid, en heiligmaking, en verlossing."
- Laten wij ons verblijden in de grote dingen, die nu in deze Zijn dag wezenlijk geschied zijn, dat Hij de overtreding gesloten en de zonden verzegeld heeft.
- Laten wij ons verheugen, ziende, dat de heerlijkheid van de hemel op de aarde is nedergedaald, dat "het Woord vlees geworden is en onder ons gewoond heeft." O verheugt en verwondert u, dat de Tabernakel Gods bij de mensen is, dat de Tempel Gods geopend is; en laat ons, bij het gezicht van dit alles samen, onszelf met de uitspraak van de Kerk verenigen, als zij zegt: (Jesaja 12:3) "*Ziet God is mijn Heil, ik zal vertrouwen en niet vrezen; want de Heere HEERE is mijn sterkte en psalm, en Hij is mij tot Heil geworden. En gijlieden zult water scheppen met vreugde uit de fonteynen des heils*". Amen.